

PÄÄSTEAMET

Mari Tikan
info@siseministeerium.ee

Teie 31.01.2025 nr 1-7/14-1

Meie 21.02.2025 nr 2-2/838-1

Arvamus eelnõu kohta

Täname võimaluse eest avaldada arvamust ehitusseadustiku ja sellega seonduvalt teiste seaduste muutmise seaduse eelnõu kohta. Päästeametil on alljärgnevad märkused:

- 1) Ehitusseadustiku (EhS) eelnõu punktiga 9 muudetakse EhSi § 11 lg 2 loetelu ja kaotatakse ära operatiivkaart kui ehitisele esitatav nõue.

Muudatus on arusaadav ja Päästeamet on valmis sellega seonduva nõude üle võtma tuleohutuse seadusesse. Palume EhSi eelnõu seletuskirja täiendada järgmiselt: „Asjaolu, et operatiivkaart ehitisele esitatavate nõuete loetelus enam ei esine, ei tähenda, et seda ei pea enam koostama. Operatiivkaardile esitatavad nõuded on sätestatud siseministri 30.03.2017. a määruses nr 17 „Ehitisele esitatavad tuleohutusnõuded“ (määrus nr 17). Ehitise operatiivkaart on oluline infoallikas päästjatele, kes saavad sealt muu hulgas näiteks teavet selle kohta, kuidas lülitada ehitiselt välja elekter või kas seal on muinsuskaitsealuseid väärtusi, mida esmajärjekorras päästa.“.

- 2) Siseministeerium (SiM) on koostanud hädaolukorra seaduse ja teiste seaduste muutmise eelnõu, millega nähakse ette EhS paragrahvi 11 lõike 2 täiendamine punktiga 2¹ järgmises sõnastuses:

„2¹) varjendi rajamist;“.

Sellega seoses täiendatakse ka EhSi paragrahvi 130 lõiget 10 pärast sõna „tuleohutusnõuete“ sõnadega „ja varjendile esitatavate nõuete“.

Palume jälgida, et muudatused saavad tehtud enne EhSi eelnõu jõustumist.

- 3) EhSi eelnõu punktiga 13 sätestatakse ajutiste ehitiste ehitamise lubamine kinnisasjale, mille üldplaneeringu järgne juhtotstarve, detailplaneeringu järgne krundi kasutamise sihtotstarve või katastriüksuse sihtotstarve ei vasta ajutise ehitise kasutusotstarbele tingimusel, et üldplaneeringust tulenev maa-ala juhtotstarve jääb valdavaks ning detailplaneeringu olemasolul on tagatud detailplaneeringu terviklahenduse elluviidavas.

Palume selgitada, kas see kehtib ka näiteks olukorras, kus pädevale asutusele esitatakse soov rajada ajutine kõrval(või abi)hoone, mis oma ehituslike nõuete poolest vastab varjendi nõuetele. Riigi seisukohast on oluline, et inimestel oleks võimalikult palju tugevaid ja asukohale lähedal olevad kohti, kuhu ohu korral varjuda.

- 4) Eelnõu § 1 punktiga 20 muudetakse EhS-i § 15 lõike 3 punkti 5. EhS-i § 4 lõike 5 kohaselt on tehnosüsteem ehitise toimimiseks, kasutamiseks või ohutuse tagamiseks vajalike seadmete, paigaldiste või kommunikatsioonide kogum koos vajalike konstruktsioonelementidega. Kuna seade võib olla ka tehnosüsteemi osa, on EhS § 15 lõike 3 punktis 5 asjakohane viidata tehnosüsteemi mõistele. Seletuskirja kohaselt ei saa hooldus- ja kasutusjuhendit pidada selle paragrahvi kontekstis ehitudokumentideks, mistõttu jäetakse need mõisted viidatud lõike punktist 5 välja. Eelnõu koostaja on arvamisel, et seadmete all tuleb mõista ennekõike seadmeid seadme ohutuse seaduse mõistes, st koduelektronikaga seotud teabe esitamine pädevale asutusele ei ole asjakohane.

Päästeamet ei nõustu käsitlusega, et hooldus- ja kasutusjuhendeid ei saa pidada ehitusdokumentideks. Päästeamet lähtub eksploateeritavate tuleohutuspaigaldiste hooldamise nõuete seadmisel olulisel määral hooldus- ja kasutusjuhenditest, näiteks tuletõkke uste -klappide ja ventilatsioonisüsteemi hooldamine jne. Üksikasjaline tuleohutuspaigaldiste hoolduskohustus tuleneb määrusest nr 17, mis on antud EhS § 11 lg 4 alusel, mitte tuleohutuse seaduse alusel, kus on samuti kirjas tuleohutusega seonduvad kohustused. Kuna hooldusnõudeid ei saa panna üksnes määruse alusel, on oluline, et tuleohutusnõuded oleksid tagatud ka EhS alusel.

- 5) Eelnõu § 1 punktiga 23 muudetakse EhS-i § 16 lõiget 3. Eelnõuga nähakse ette, et edaspidi reguleeritakse seadustikus vaid hooldusjuhendit. Eelnõu koostaja hinnangul on kasutusjuhendil tähendus peamiselt eraõiguslikes suhetes (nt asja kokkulepitud omaduste vastavuse hindamisel, eelkõige suhetes tarbijaga). Olukorras, kus vajadust kasutusjuhendi ja hooldusjuhendi tegelikuks eristamiseks seaduse tasandil oluliseks peetud ei ole (st ei ole sätestatud erinõudeid eraldiseisvalt kasutusjuhendile ja hooldusjuhendile), ei peeta vajalikuks jätta alles eraldi kasutusjuhendi mõistet ega reguleerida selle nõudeid seaduse tasemel.

Päästeamet juhib tähelepanu, et hooldus- ja kasutusjuhendid on mõlemad olulised õigusallikad, mis puudutab erinevate tuleohutuspaigaldiste hooldus- ja korrashoiu nõudeid, mistõttu palub Päästeamet mõlemad mõisted EhS-i alles jätta.

- 6) Eelnõu § 1 punktiga 24 muudetakse EhS-i § 17 lõiget 1. Hooldusjuhend võimaldab ehitise omanikul ehitise erinõuetest teada saada ja seega loob võimaluse asjatundliku korrashoiu tagamiseks. Juhendist saab ehitise omanik teada, millised on konkreetse ehitise korrashoiuks vajalikud toimingud ning millal ja kuidas neid teha tuleb. Eelnõuga täpsustatakse lõikes 1 sisalduvaid mõisteid. EhS-i § 4 lõike 5 järgi on tehnosüsteem ehitise toimimiseks, kasutamiseks või ohutuse tagamiseks vajalike seadmete, paigaldiste või kommunikatsioonide kogum. Seetõttu on oluline, et ehitise omanik oleks teadlik ka tehnosüsteemi kui terviku korrashoiuks vajalikest nõuetest. Üksiku seadme teave peab hooldusjuhendis sisalduma asjakohastel, eeskätt õigusaktides sätestatud juhtudel või tootja poolt seadmele ette nähtud korrashoiunõuete olemasolul. Ka ehitises kasutatud materjali korrashoiunõuete kajastamine hooldusjuhendis on asjakohane siis, kui konkreetse materjali hooldamise kohta on tootja ette näinud erinõuded. Seega ei saa asjakohaseks pidada juhendeid, mis koostatakse laialt levinud ja keskmise mõistiku inimese jaoks arusaadava hoolduskohustusega materjalidele, näiteks vannitoa plaatidele võib teha märgpuhastust. Seadmetena tuleb mõista ennekõike seadmeid seadme ohutuse seaduse mõistes.

Päästeamet on eelmistes punktides viidanud hooldus- ja kasutusjuhendite olulisusele tuleohutusnõuete tagamisel ning leiab, et antud säte on käesolevalt praktikas hästi toimiv ning muutmist ei vaja.

- 7) EhSi eelnõu punktiga 32 täiendatakse paragrahvi 26 lõikega 2¹ sõnastuses, mille kohaselt võib pädev asutus isiku taotluse alusel anda projekteerimistingimused ka käesoleva paragrahvi lõikes 1 või 2 nimetatata juhul.

Palume selgitada, kui isik soovib sätte alusel projekteerimistingimusi kõrvalhoone püstitamiseks, mis ehituslikult vastab ka varjendi nõuetele, kas ka siis kavandatav muudatus kohalduks.

- 8) EhSi eelnõu punktis 103 on jäänud ära viide punktile 3 ehk õige tekst peaks olema: paragrahvi 132 lõike 3 punkt 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt. Seletuskirjas on vastava muudatuse juures viide õige.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Margo Klaos
peadirektor

Maret Rannala
+372 5691 8391
maret.rannala@paasteamet.ee

Kristi Vink
+372 56982729
kristi.vink@paasteamet.ee